Region Stockholm

Färdtjänstnämnden

Månadsrapport
Oktober 2020

Innehållsförteckning

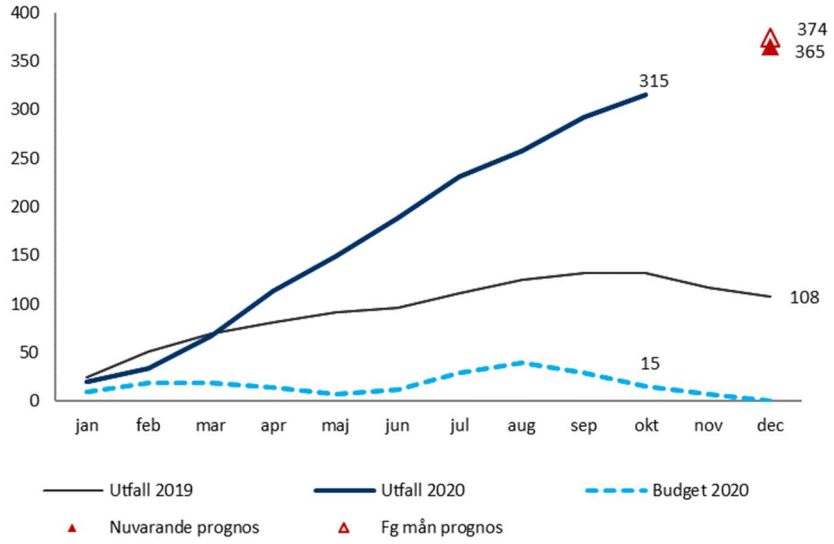
1. Inledning 3
1.1 Väsentliga händelser 4
2. Verksamhet 5
2.1 Resande i särskild kollektivtrafik 5
3. Ekonomi 6
3.1 Resultat 6
3.2 Åtgärdsprogram för ett resultat i balans 10
3.3 Investeringar 10
4. Risker och möjligheter 11
5. Ledningens åtgärder 11

1. Inledning

Färdtjänstverksamheten rapporterar till färdtjänstnämnden från och med 2019. Färdtjänst är ett komplement till kollektivtrafik för personer med tillstånd för färdtjänst. Resorna utförs av upphandlade taxi-, närtrafik- och specialfordonsföretag. I färdtjänstverksamheten ingår även sjukresor och tjänsteresor. I färdtjänstverksamhetens redovisning ingår kostnader för utförd trafik, upphandlad beställningscentral och kundservice samt kostnader för verksamhetens IT-system, personal och informationsproduktion samt resenärsintäkter.

- Resultatet för perioden för färdtjänstnämnden är 315 mkr (132 mkr föregående år) jämfört med budgeterat 15 mkr.
- Verksamhetsanslaget har ökat med 4 % jämfört med utfall motsvarande period 2019.
- Resenärsintäkterna har minskat med 26 % jämfört med utfall motsvarande period 2019.
- Trafikkostnaderna har minskat med 8 % jämfört med utfall motsvarande period 2019.
- Årets resultat för färdtjänstnämnden bedöms enligt prognos uppgå till 365 mkr att jämföra med en årsbudget på 0 mkr.

Diagram: Resultat 2020 jämfört med resultat 2019 och budget 2020. Utfallet per okt är +315 mkr. Prognosen per helår uppgår till 365 mkr.

- Investeringsutfallet uppgår till 23,5 mkr, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 43 % jämfört med budget. Årets budget uppgår till 54 mkr och prognosen uppgår till 29,8 mkr.

1.1 Väsentliga händelser

Situationen med corona/covid-19 har påverkat och kommer fortsatt att påverka färdtjänstverksamheten under lång tid framöver. Detta efter uppmaningar från Folkhälsomyndigheten att personer som tillhör riskgrupper eller är över 70 år ska undvika att träffa andra människor och uppmaning att arbeta på distans och social distansering oavsett ålder. Rådande situation har kraftigt minskat resandet med färdtjänsten. I samband med covid-19 minskade antalet personer med färdtjänsttillstånd mer markant och en stor del av minskningen är sannolikt att hänföra till Folkhälsomyndighetens rekommendationer att personer över 70 år skulle undvika kontakter vilket i sin tur inneburit att ett antal personer avvaktat med att söka tillstånd. Ett urval av väsentliga händelser i oktober;

- Leverantör till *Nytt systemstöd för färdtjänstverksamheten* har utsatts för en global cyberattack, viket har stängt ner deras pågående utvecklingsaktiviteter och kommer att påverka tidplanen för projektet.

- Avtalsstart 1 oktober för kundservice och resegarantin har gått enligt plan.

2. Verksamhet

2.1 Resande i särskild kollektivtrafik

Resande: Redovisning av antal resande i tusental jämfört med budget och föregående år, samt prognos

Resande särskild kollektivtrafik (totalt tusental)	Utfall 2010	Utfall 1910	Förändr. 2010-1910	Prognos 2020	Budget 2020	Avvik PR-BU	Bokslut 2019
Särskild kollektivtrafik, resor totalt[3]	2 358	3 253	-27,5%	3 006	4 140	-1134	3 968

[3] Innefattar färdtjänstresor, sjuk- och tjänsteresor.

Utfall i jämförelse med föregående år

Antal resor är 27,5 procent lägre jämfört med föregående år. Trenden för resandet för färdtjänst var på uppgående 2020 men covid-19 har inneburit en markant minskning av antalet resor från den 12 mars. Detta efter uppmaningar från Folkhälsomyndigheten att personer som tillhör riskgrupper eller är över 70 år ska undvika att träffa andra människor och uppmaning att arbeta på distans och social distansering oavsett ålder. Det totala antalet resor har minskat med 894 776 resor jämfört med 2019. Resandet i juli-oktober indikerar dock på en ökning av antalet resor för färdtjänsttaxi och rullstolstaxi. Utfallet ligger mellan cirka 25-40 procent lägre i jämförelse med 2019.

Sjukresor har inte haft en lika kraftig nedgång av antalet resor som färdtjänst och en återhämtning till mer stabila nivåer sker snabbare än för färdtjänst. Antalet sjukresor har minskat med totalt 119 598 antal resor jämfört med motsvarande period 2019.

Tjänsteresor ligger cirka 25-31 procent lägre jämfört med 2019. Antalet tjänsteresor har minskat med totalt 6 113 antal resor jämfört med motsvarande period 2019. För vidare analys av antalet resor per trafikform, se avsnitt 4.1 Resultat.

Prognos i jämförelse med budget

Skillnaden mellan prognos och budget innebär en minskning med 1 133 868 antal resor, motsvarande cirka 27 procent. Minskningen är främst en följd av covid-19 med minskat resande efter uppmaningar från Folkhälsomyndigheten. För vidare analys av antalet resor per trafikform, se avsnitt 4.1 Resultat.

3. Ekonomi

3.1 Resultat

Resultaträkning: Färdtjänstnämndens resultat 2020 jämfört med budget samt resultat 2019. Verksamhetsinterna intäkter och kostnader ingår ej i resultaträkningen nedan.

Resultat (mkr)	Ack utfall 2010	Ack budget 2010	Avvik utf-bu 2010	Ack utfall 1910	Prognos 2020	Budget 2020	Avvik PR-BU	Bokslut 2019
Verksamhetsanslag	1 022	1 022	0	986	1 226	1 226	0	1 183
Resenärsintäkter	121	169	-48	164	153	203	-50	199
Ersättning för sjuk- och tjänsteresor	283	321	-38	293	352	386	-34	358
Övriga intäkter	119	14	105	2	104	16	87	2
Verksamhetens intäkter	**1 545**	**1 526**	**19**	**1 446**	**1 835**	**1 831**	**4**	**1 744**
Köpt färdtjänsttrafik	-823	-1 055	232	-896	-965	-1 279	314	-1 097
Sjukresor	-306	-339	33	-321	-378	-410	32	-392
Tjänsteresor	-4	-9	5	-6	-7	-12	5	-7
Övriga kostnader	-95	-99	4	-90	-118	-119	1	-137
Verksamhetens kostnader	**-1 228**	**-1 502**	**275**	**-1 312**	**-1 468**	**-1 820**	**352**	**-1 633**
Avskrivningar	-2	-8	6	-2	-3	-11	9	-4
Finansnetto	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultat*	**315**	**15**	**300**	**132**	**365**	**0**	**365**	**108**

* Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt.

Periodens ackumulerade resultat överstiger periodiserad budget med 300 mkr. Prognosen för årets resultat uppgår till 365 mkr i jämförelse med det budgeterade resultatet på 0 mkr.

Utfall jämfört med periodiserad budget

Periodens utfall uppgår till 315 mkr och överstiger periodens budget med 300 mkr. Avvikelsen beror huvudsakligen på följande:

Resenärsintäkter understiger budget totalt med 48 mkr. Färdtjänstverksamhetens resenärsintäkter[1] understiger periodens budget med 45 mkr till följd av färre antal resor till följd av covid-19. Resenärsintäkterna avseende sjukresor[2](egenavgifter) understiger periodens budget med 3 mkr till följd av färre antal sjukresor.

[1] Resenärernas avgift för resor beslutas av regionfullmäktige och uppgår till 82 kr per påbörjad tremilssträcka. Högkostnadsskyddet för färdtjänstresor följer SL:s pris på månadskort och uppgår till 930 kr per månad för fullbetalande och 620 kr för resenärer med rabatt. En medresenär kan tas med för 20 kr per resa. Färdtjänstresenärer reser med SL utan avgift och kan då ta med sig en medresenär. Resenärsavgiften faktureras resenären månatligen.

[2] Resenärernas avgift för sjukresor är 140 kr per resa med taxi, tåg eller flyg. Högkostnadsskydd finns och uppgår till 1 400 kr per tolvmånadersperiod. Avgiftsnivån beslutas av regionfullmäktige. Avgiften faktureras resenären.

Ersättning för sjuk- och tjänsteresor utgörs till största delen av försäljning av tjänster, exempelvis vidarefakturering av sjukresor samt tjänsteresor.[3]Tjänstereseintäkterna understiger budget med 6 mkr som en följd av lägre resevolymer än budgeterat. Trafikkostnaderna för sjukresor understiger budget vilket genererar lägre intäkter från hälso- och sjukvårdsförvaltningen med 32 mkr gentemot budget.

Övriga intäkter överstiger budget med 105 mkr och utgörs främst av vidarefakturerade kostnader, vilka överstiger budget med 103 mkr. Regional Särskild Sjukhusledning (RSSL) har gett färdtjänstverksamheten uppdrag att bistå Region Stockholm. Uppdragen har förändrats över tid, avslutats och nya uppdrag har tillkommit. Uppdragen färdtjänstverksamheten fått är att bistå ambulanssjukvården med att transportera patienter med covid-19. Detta uppdrag påbörjades i mars och avslutades i augusti. PCR-tester i hemmet av sjuk vårdpersonal från och med april; detta uppdrag utökades under juni till att gälla hela Region Stockholms invånare och samtidigt med detta övergick ansvaret från Regional Särskild Sjukhusledning (RSSL) till hälso-och sjukvårdsförvaltningen (HSF). Personaltransporter av vårdpersonal; detta uppdrag påbörjades i april och avslutades i september. Dessa uppdrag utförs av färdtjänstverksamhetens leverantörer och kostnaden vidarefaktureras till hälso-och sjukvårdsförvaltningen. Eftersom intäkterna motsvarar kostnaderna för uppdragen påverkas inte färdtjänstverksamhetens nettoresultat (resultatneutralt).

Trafikkostnaderna uppgår till 823 mkr vilket understiger budget med 232 mkr. Avvikelsen beror främst på färdtjänsttaxi, där utfallet uppgår till 322 mkr vilket understiger budget med 219 mkr. Antalet färdtjänsttaxi resor uppgår till 1 084 086 antal resor, en minskning mot budget med 641 761 antal resor motsvarande 37 procent. Trenden för resandet för färdtjänsttaxi var på uppgående 2020 men situationen med covid-19 har inneburit en markant minskning av antalet resor från 12 mars. Detta efter uppmaningar från Folkhälsomyndigheten att personer som tillhör riskgrupper eller är över 70 år ska undvika att träffa andra människor och uppmaning att arbeta på distans och social distansering oavsett ålder.

Kostnader för rullstolstaxi uppgår till 318 mkr vilket är en minskning med 105 mkr jämfört med budget. Antalet rullstolstaxi resor uppgår till 504 153 antal resor, en minskning mot budget med 305 209 antal resor motsvarande 38 procent. För Rullstolstaxi har beslut tagits att färdtjänsten ersätter åkerier upp till 80 procent av föregående års utfall för mars-december. För oktober betalades inget stöd ut till åkerierna. Utfallet föregående år var lågt jämfört med beräknat resandet för 2020 (även sjukresor ingår i detta beslut).

Övrig köpt trafik färdtjänst utgörs främst av kostnader för ambulanstransporter, test i hemmet av sjuk vårdpersonal samt personaltransporter av vårdpersonal, vilket överstiger budget med 103 mkr. Eftersom intäkterna motsvarar kostnaderna när det gäller uppdragen påverkas inte färdtjänstverksamhetens nettoresultat (resultatneutralt).

[3] Färdtjänstverksamheten handlar upp tjänsteresor för andra regionförvaltningars/bolags räkning. Färdtjänstverksamheten betalar leverantören för utförda resor och fakturerar beställaren motsvarande belopp. Intäkterna från tjänsteresor ska täcka kostnaderna för dessa resor. Färdtjänsten tar därutöver ut en avgift för att täcka sina administrationskostnader på 2 procent.

Kostnader för kundtjänst inom färdtjänsten uppgår till 15 mkr vilket är en minskning med 10 mkr jämfört med budget. Det beror främst på färre samtal och minskning av antal ärenden.

Kostnader för sjukresor uppgår till 306 mkr vilket är en minskning med 33 mkr jämfört med budget. Antalet sjukresor för taxi uppgår till 522 751 antal resor, en minskning mot budget med 59 649 resor motsvarande 10 procent och rullstolstaxi sjukresor 227 078 resor en minskning med 46 386 antal resor motsvarande 17 procent. Eftersom intäkterna motsvarar kostnaderna när det gäller sjukresor påverkas inte färdtjänstverksamhetens nettoresultat av de minskade kostnaderna (resultatneutralt).

Kostnader för tjänsteresor uppgår till 4 mkr vilket understiger budgeterat med 5 mkr. Antalet tjänsteresor uppgår till 18 735 resor och har minskat med 11 428 eller 38 procent i förhållande till budgeten. Eftersom intäkterna motsvarar kostnaderna när det gäller tjänsteresor påverkas inte färdtjänstverksamhetens nettoresultat (resultatneutralt).

Övriga kostnader utgörs främst av köpta tjänster från trafikförvaltningen, drift- och underhåll samt kundförluster vilka understiger med 4 mkr gentemot budget. Avvikelsen avser främst drift- och underhåll där förskjutningar inom projektet *Nytt systemstöd för färdtjänstverksamheten* samt försenad transition av ny driftleverantör senarelägger leveransen.

Kapitalkostnaderna utgörs främst av avskrivningar och uppgår till 2 mkr. Utfallet understiger budget med 6 mkr och beror på att *Nytt systemstöd för färdtjänstverksamheten* har försenats till 2021.

Covid-19-effekt på utfall

Den främsta effekten av situationen med covid-19 på färdtjänstnämndens utfall är minskning av antalet resor vilket genererar både lägre kostnader för köpt trafik och minskade resenärsintäkter (resultatneutralt).

Prognos i jämförelse med budget

Prognostiserat årsresultat uppgår till 365 mkr i jämförelse med det budgeterade resultatet på 0 mkr. Avvikelsen beror huvudsakligen på minskade resenärsintäkter och ett lägre resande till följd av covid-19.

Resenärsintäkterna beräknas minska med totalt 50 mkr till följd av covid-19. För färdtjänstverksamheten minskar resenärsintäkterna med 46 mkr till följd av färre antal resor. Resenärsintäkterna avseende sjukresor beräknas minska med 4 mkr till följd av färre antal resor.

Ersättning för sjuk- och tjänsteresor utgörs till största delen av försäljning av tjänster, exempelvis vidarefakturering av sjukresor samt tjänsteresor. Tjänstereseintäkterna beräknas minska med 5 mkr som en följd av lägre volymer av antalet resor än budgeterat. Prognosen för antalet resor beräknas till 16 441 resor en minskning mot budget med 21 568 resor. Trafikkostnaderna för sjukresor beräknas understiga budget, vilket genererar minskade intäkter från hälso- och sjukvårdsförvaltningen med 29 mkr.

Övriga intäkter beräknas överstiga budget med 87 mkr och utgörs främst av vidarefakturerade kostnader (86 mkr) Regional Särskild Sjukhusledning (RSSL) har gett färdtjänstnämnden i uppdrag att bistå Region Stockholm. Uppdragen handlar om ambulanstransporter, test i hemmet av sjuk vårdpersonal, test i hemmet av invånare i Stockholms län samt personaltransporter av vårdpersonal. Dessa uppdrag utförs av färdtjänstverksamhetens leverantörer och kostnaden vidarefaktureras till hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Eftersom intäkterna motsvarar kostnaderna när det gäller Regional Särskild Sjukhusledningens uppdrag påverkas inte färdtjänstverksamhetens nettoresultat (resultatneutralt). Resterande avvikelse för övriga intäkter avser främst inkassoåterbäring vilket ej budgeteras.

Trafikkostnaderna beräknas minska med totalt 314 mkr. Färdtjänsttrafikens kostnader minskar till följd av färre antal resor för både färdtjänsttaxi och rullstolstaxi till följd av covid-19. Prognosen för antalet resor för färdtjänsttaxi beräknas till 1 326 313 resor en minskning mot budget med 767 034 resor och en minskning av kostnader med 259 mkr. Prognosen för antalet resor för rullstolstaxi beräknas till 721 113 resor en minskning mot budget med 256 159 resor och en minskning av kostnader med 129 mkr. För Rullstolstaxi har beslut tagits att färdtjänsten ersätter åkerier upp till 80 procent av föregående års utfall för mars-september. Utfallet föregående år var lågt jämfört med beräknat resandet för 2020 (även sjukresor ingår i detta beslut). Stödet har beräknats för mars-december.

Övrig köpt trafik färdtjänst utgörs främst av kostnader för ambulanstransporter, test i hemmet av sjuk vårdpersonal samt personaltransporter av vårdpersonal, vilket beräknas överstiga budget med 86 mkr. Eftersom intäkterna motsvarar kostnaderna när det gäller uppdragen påverkas inte färdtjänstverksamhetens nettoresultat (resultatneutralt).

Kostnader för kundtjänst inom färdtjänsten beräknas till 15 mkr vilket är en minskning med 10 mkr jämfört med budget. Det beror främst på färre samtal och minskning av antal ärenden.

Trafikkostnaderna för sjukresor beräknas minska till 378 mkr. Det är en minskning med 32 mkr motsvarande 8 procent jämfört med budget. Prognosen för antalet resor för sjukresor taxi beräknas till 628 895 resor en minskning mot budget med 71 301 resor. Prognosen för antalet resor för sjukresor rullstolstaxi beräknas till 310 589 resor, en minskning mot budget med 15 875 resor. Eftersom intäkterna väl motsvarar kostnaderna när det gäller sjukresor påverkas inte färdtjänstverksamhetens nettoresultat av de minskade kostnaderna (resultatneutralt).

Kostnader för tjänsteresor beräknas till 7 mkr vilket understiger budgeterat med 5 mkr motsvarande 43 procent. Prognosen för antalet resor för tjänsteresor beräknas till 16 441 resor, en minskning mot budget med 21 568 resor. Eftersom intäkterna motsvarar kostnaderna när det gäller tjänsteresor påverkas inte färdtjänstverksamhetens nettoresultat (resultatneutralt).

Övriga kostnader utgörs främst av köpta tjänster från trafikförvaltningen, drift- och underhåll samt kundförluster vilka understiger med 1 mkr gentemot budget. Avvikelsen avser främst drift- och underhåll där förskjutningar inom projektet *Nytt systemstöd för färdtjänstverksamheten* samt försenad transition av ny driftleverantör senarelägger leveransen.

Kapitalkostnaderna beräknas minska till 3 mkr. Det är en minskning med 9 mkr och beror på att det *Nytt systemstöd för färdtjänstverksamheten* har försenats till 2021.

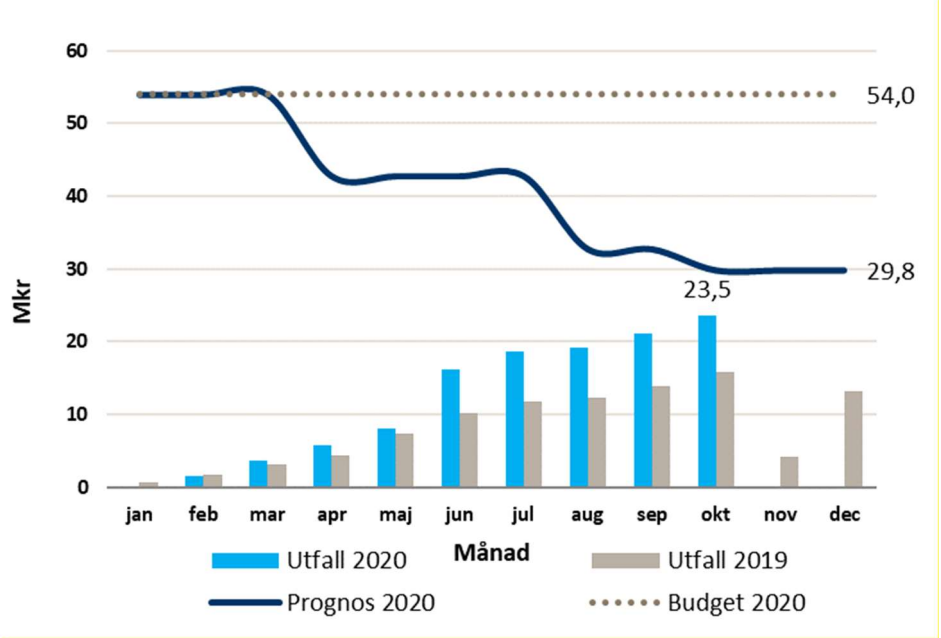
Covid-19-effekt på prognos
Den främsta effekten av situationen med covid-19 på färdtjänstnämndens prognos är minskning av antalet resor vilket genererar både lägre kostnader för köpt trafik och minskade resenärsintäkter (resultatneutralt).

3.2 Åtgärdsprogram för ett resultat i balans

Färdtjänstnämndens verksamhet går in i år 2020 med en budget i balans. Årsprognosen indikerar en ekonomi i balans. Färdtjänstverksamheten arbetar löpande med effektiviseringar för att varje skattekrona ska användas så effektivt som möjligt.

3.3 Investeringar

Investeringar: Översiktsdiagram som visar färdtjänstnämndens utfall, budget och prognos för 2020.

Årets utgift jämfört med årets budget
Investeringsutfallet uppgår till 23,5 mkr, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 43 procent jämfört med budgeterat 54 mkr. Den låga upparbetningsgraden är huvudsakligen beroende på investeringsobjekt; *Nytt systemstöd för färdtjänstverksamheten* på grund av förseningar och kvalitetsproblem hos den avträdande driftleverantören.

Prognos jämfört med årets budget
Prognosen för året uppgår till 29,8 mkr och investeringsbudgeten för året uppgår till 54 mkr. Prognosavvikelsen på 24,2 mkr är huvudsakligen beroende av avvikelsen på investeringsobjekt; *Nytt systemstöd för färdtjänstverksamheten* 18 mkr (budget 45 mkr inkluderat 27 mkr från ospecificerade objekt och ny prognos 24,6 avvikelse -20,4 mkr). Tidigare prognostiserade utgifter för 2020 är delvis förskjutna till 2021 på grund av förseningar och kvalitetsproblem från avträdande och tillträdande driftleverantör samt fortsatt hög komplexitet i projektet och dess beroenden. I år har arbetet med att vidareutveckla det nya tillståndssystemet påbörjats efter tidigare beslut om att inte vidareutveckla systemet för kundtjänst och försäljning. Merparten av redan utfört kravarbete med dåvarande leverantör har visat sig obrukbart. Som en konsekvens av detta beräknas cirka 3 mkr att kostnadsföras under november.

4. Risker och möjligheter

Lågt resande med anledning av covid-19 ger ett ekonomiskt positivt resultat för färdtjänstnämnden.

5. Ledningens åtgärder

Rapportering av ledningens åtgärder sker i samband med årsrapport per december.